

کفایه الاصول

۱- خاتمه

مقاصد

- ۵. مطلق و مقید
- ۶. امارات
- ۷. اصول عملیه
- ۸. تعارض ادله

- ۱۰- امر پنجم: اخذ اراده در موضوع له
- ۱۱- امر ششم: وضع مرکبات
- ۱۲- امر هفتم: علامات وضع
- ۱۳- امر هشتم: تعارض احوال
- ۱۴- امر نهم: حقیقت شرعیه
- ۱۵- امر دهم: صحیح و اعم
- ۱۶- امر یازدهم: اشتراك الفاظ
- ۱۷- امر دوازدهم: استعمال لفظ در اکثر از معنا
- ۱۸- امر سیزدهم: مشق

مقدمه

- ۲۵- امر اول: موضوع و مسائل علم
- ۲۶- امر دوم: وضع

امر سوم: استعمال مجازی

- ۲- ملاک تشخیص معنای مجازی از معنای غلط چیست؟
- تعممه امر سوم و چهارم
- انقسام استعمال

امر چهارم: استعمال لفظ در لفظ

۱- استعمال لفظ در لفظ صحیح است؟

نکته

استعمال لفظ در نوع و صنف و مثل لفظ سه حالت دارد در مثل «ضرب فعل ماضی»!

- لفظ ضرب به عنوان جزئی (یعنی با همه جزئیات لحاظ می شود این قسم استعمال نیست بلکه آوردن خود موضوع است)
- لفظ ضرب به عنوان کلی (یعنی آمده به عنوان یکی از مصادیق کلی فعل ماضی) لحاظ می شود این قسم هم استعمال نیست بلکه آوردن خود موضوع است
- لفظ ضرب به عنوان فرد کلی (یعنی آمده تا اینه باشد برای کلی یا یکی از افراد فعل ماضی) لحاظ می شود این قسم استعمال است

آخوند: به صحیح است زیرا اولاً وجدان حکم می کند ثانیاً الفاظ مبهم با اینکه وضع ندارند «ولی استعمال دارند مثل «اد لفظ

«اشکال: در استعمال شخص لفظ مثل «زید لفظ یا زید در معنای خودش استعمال شده است که می شود اتحاد دال و مدلول و محال یا اصلاً لفظ زید استعمال شده است که لازم می آید دلالت بدون یک رکن (دال) از ۳ رکن (دال و مدلول و نسبت دلالت) شکل بگیرد که این هم محال است پس استعمال لفظ در شخص صحیح نیست

- آخوند: هر دو صورت توجیه می شود
- صورت اول: در متحد نشدن دال و مدلول تفاوت اعتباری کافیت یعنی در اینجا «زید» به اعتبار صدورش از متکلم دال است و به اعتبار مراد متکلم مدلول است
- صورت دوم: صحیح است که لفظ استعمال نشود ولی خود موضوع نزد مخاطب آورده شود مثل اینکه شخص ماشینی را نزد تعمیرکار می برد و فقط می گوید «خراب شده است» در اینجا هم «زید» اینه معنا نیست بلکه خود معناست. به اینصورت دیگر استعمال لفظ نیست و از محل بحث خارج است

۱- استعمال لفظ در معنایین قسم تقسیم می شود به

- استعمال حقیقی: استعمال لفظ در معنای ۱. موضوع له (مثل استعمال اسد برای شیر جنگل)
- استعمال مجازی: استعمال لفظ در غیر معنای ۲. موضوع له و متناسب (مثل استعمال اسد برای راجل شجاع)
- استعمال غلط: استعمال لفظ در غیر معنای ۳. موضوع له و غیر متناسب (مثل استعمال اسد برای سنگ)

۲- استعمال لفظ در لفظ

- استعمال لفظ در نوع لفظ: در مثال «ضرب فعل ماضی» نوع «ضرب» اراده شده است
- استعمال لفظ در صنف لفظ: در مثال «زید فی»
- استعمال لفظ در مثل لفظ: در مثال «زید فی» مثل «ضرب زید» فاعل «مثل» ضرب» اراده شده است
- استعمال لفظ در شخص لفظ: در مثال «زید» لفظ «خود لفظ زید اراده شده است